

Emzirme Döneminde İlâç Kullanımı

Önceki sayımızda "Gebelik ve emzirme döneminde ilâç kullanımı" hakkında verdiklerimize ilâve olarak bazı bilgileri de bu sayıda sunuyoruz. Bu amaçla , ilâçların anne sütüne geçmesini etkileyen fizikokimyasal özellikleriyle ilgili bazı bilgiler verdikten sonra eczanenize gelen emzikli hastalarınıza yardımcı olmanızı sağlayabilecek bazı bilgileri de derledik, kısaca sunuyoruz.

İlâçların anne sütüne geçişini etkileyen fizikokimyasal özellikleri

- **İlacın molekül ağırlığı:**
Düşük molekül ağırlıklı ilâçlar anne sütüne kolayca geçmektedir. Molekül ağırlığı arttıkça geçiş azalmaktadır.

- **pKa:**
Anne sütü plazmadan daha asidiktir. Dolayısıyla zayıf asidik ilâçlar membrandan geçerek aniyonize halde kalmakta ve tekrar plazmaya geçebilmektedir. Zayıf bazik ilâçlar ise geçtikten sonra iyonize hale gelirler ve anne sütüne hapsolmaktadır.
- **İlacın iyonizasyon özelliği:**
Sadece iyonize haldeki ilâç lipit membrandan geçebilmektedir.
- **Plazma proteinlerine bağlanma:**
Sadece proteinlere bağlanmamış ilâç anne sütüne geçebilmektedir. Yüksek oranda plazma proteinlerine bağlanma

özelliğine sahip ilâçlar plazmada kalmakta ve sadece düşük konsantrasyonlarda anne sütüne geçmektedir.

Anne sütüne geçen az miktardaki ilâç da, proteinlere bağlanma özelliği yüksek olduğundan, buradaki proteinlere bağlanarak, kısıtlı klinik etki ortaya çıkmaktadır.

- **İlacın yağda çözünürlüğü:**
Anne sütüne geçiş için ilâcın yağda çözünür özellikte olması gerekmektedir. Diazepam gibi yağda çözünürlüğü yüksek olan ilâçlar anne sütüne büyük miktarlarda geçtiğinden, bebekte ciddi dozlara ulaşmaktadır.

Bebeğin süt aracılığıyla ilaca temasını en aza indirebilmek için emzikli ve hasta annelere aşağıdaki tavsiyelerde bulunabilirsiniz :

- **İlacı kesin:**
Baş ağrısı ve soğuk algınlığı ilaçlarının kullanımı gerekli olmayabilir.
- **İlaç tedavisini erteleyin:**
Anne, bebeği memeden kesmeye yakınsa, tedavi / işlem ertelenebilir.
- **Süte az geçen ilaçları seçin:**
Mesela beta-blokör ilaçlar arasında, anne sütüne geçişte büyük farklılık görülmektedir.
- **Başka bir uygulama yolu seçin:**
İnhale veya topikal gibi lokal uygulama ile, ilacın annedeki serum konsantrasyonu en aza indirilerek süte ve dolayısıyla bebeğe geçen ilaç miktarı da en aza indirilmektedir.

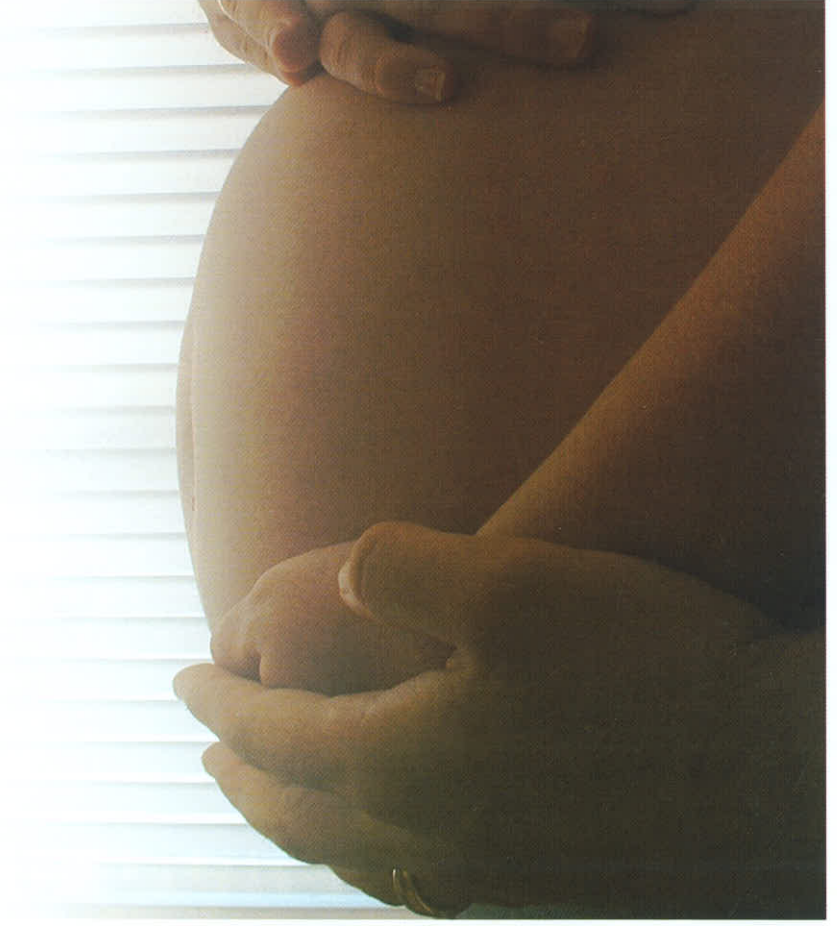

- **İlacın süte pik oluşturduğu zamanlarda süt vermekten kaçınin:**
Genel olarak oral ilaç alımından 1-3 saat sonra ilaç süte pik konsantrasyona ulaşmaktadır. Bu nedenle dozdan hemen önce emzirmek faydalı olmaktadır. Bu uygulama özellikle kısa etkili ilaçlar için uygulanabilmektedir. Sık ve düzensiz emziren bebekler için geçerli bir yöntem olmamaktadır. İlacı, bebeğin en uzun süreli uyuduğu saatten önce alın: Uzun etkili ilaçlar için uygulanabilmektedir. İlaç tedavisi geçici olduğunda emzirmeyi geçici olarak kesin: Diş için veya cerrahi bir işlem için kısa süreli bir ilaç tedavisi gerekirse emzirme kısa bir süre kesilebilir, ancak işlem öncesi bebeğe daha sonra verilmek üzere pompa ile süt alınması tavsiye edilmektedir. Son

dozdan itibaren, ilacın 1-2 yarılanma ömrü kadar bekledikten sonra, emzirmeye başlanabilmektedir. Ancak bazı durumlarda tekrar emzirmeye başlamadan önce, ilacın yüksek oranda toksik potansiyel özelliği veya tekrarlanan dozlarlavücutta birikebilme özelliği gibi faktörler göz önünde tutularak son dozdan sonra ilacın 4-5 yarılanma ömrü kadar veya daha uzun bir süre beklenmesi gerekmektedir. Emzirmeyi kesin: Kanseri gibi çok önemli durumlarda annenin sağlığı için gerekli ancak bebek için aşırı toksik olan kemoterapi tedavisi nedeniyle emzirmenin kesilmesi gerekmektedir.

Yrd. Doç. Dr. Kutay DEMİRKAN

Hacettepe Üniversitesi Eczacılık Fakültesi

Türk Yalanları

- Önemli olan ruh güzelliği canım
- Senden başka kimseyi sevmedim
- Aaa.Hoşgeldin.Ben de şimdi sana geliyordum.
- Şimdi ben de seni arayacaktım.
- Telefon şehirlerarasına kapalı
- Burada torpil geçmez.
- Emrin olur.
- Arkasından değil, burda olsun yüzünede söylerim
- Ayıp ettin valla kimseye söylemem
- Aradım valla yoktun.
- Yolda lastik patladı.
- Yedi göbekten İstanbul'luyuz.
- Üç saatte Ankara'ya indik.
- Çok yakın ahbabım olur.
- Elimizde büyüdü.
- Abi sen kapat ben hemen arıyorum.
- Çocuğu çıkardım bile, para birazdan sende
- İmkansız daha ucuza bulamazsınız.
- Şimdi seni düşünüyordum.
- Hayır efendim çekmez.
- Giyince açılır, merak etmeyin
- Çek bekliyorum, geç kaldı, gelsin hemen yatıracağım.
- Saat durmuş çalmadı.
- Aaa., sana en az beş e-mail gönderdim almadınmı.
- En geç haftaya hepsini öderim.
- Herşeyin en iyisine layıksın
- Demek çekmemiş Hay Allah!
- Herkese eşit zam yapıldı.
- Hanımefendi tabaklar tamamıyla ithal malıdır.